

تاریخ و فرهنگ مردم رستاق یزد

کتب محمد باقر کمال الدینی

عضو هیأت علمی دانشگاه پیام نور

نشر کمال

۱۳۹۳

سرشناسه: کمال‌الدینی، سید محمدباقر، ۱۳۴۵-

عنوان و نام پدیدآور: تاریخ و فرهنگ مردم رستاق یزد / مولف سید محمدباقر کمال‌الدینی.

مشخصات نشر: یزد : نشر کمال، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۱۶۵ ص.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۱۱۹۱-۸-۳

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا.

موضوع: رستاق (یزد)

رده‌بندی کنگره: DSR ۲۰۸۹/س۱۶گ۸۱۳۹۲

رده‌بندی دیویی: ۹۵۵/۹۲

شماره کتابشناسی ملی: ۳۳۹۹۷۲۳

تاریخ و فرهنگ مردم رستاق یزد

❖ ناشر : انتشارات کمال

❖ صفحه‌آرا : نشر کمال

❖ نوبت چاپ : اول - ۱۳۹۳

❖ شمارگان : ۱۰۰۰ نسخه

❖ شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۹۱۱۹۱-۸-۳

❖ چاپ : نارنجستان، تهران

❖ قیمت : ۹۰۰۰ ریال

چکیده:

رستاق در کتابهای تاریخی مربوط به یزد که از قرن هشتم به بعد در دست داریم، منطقه‌ای است بسیار بزرگ مرکب از ۲۲ آبادی که بین یزد و میبد قرار داشته و همواره قسمت مهمی از یزد به شمار می‌رفته و آبادانی دیه‌های آنجا شهرت داشته است. کلمه رستاق در مورد این ناحیه اولین بار در جامع‌الابرار دیده می‌شود که متن وقفنامه سیدرکن الدین و سید شمس الدین است و در سالهای ۷۳۲ - ۷۳۳ هجری تألیف شده است. این متن از نخستین و عمده‌ترین منابع درباره تاریخ یزد به شمار می‌رود که نام رستاق نیز به کرات در آن دیده می‌شود و نکته جالب درباره آن، نحوه پیداشدن آن است که پس از این هنگام خراب کردن دیواری قدیمی در عزآباد رستاق پیدا شد....

به خاطر عدم انجام تحقیقات کامل در رستاق، تعیین تاریخی برای بنیاد آن کاری بسیار دشوار است. به نظر می‌رسد کهنترین یادگار رستاق، مسجدی است که امروز در زیر تپه‌های شن مدفون است. علاوه بر این در کتابهای معتبر تاریخی رستاق را از جمله مهریز و فهرج، یزد، میبد و اردکان یکی از چهار کانون عمده زراعت و مدنیت در یزد دانسته‌اند.

این پژوهش به بررسی تاریخ و فرهنگ رستاق از جنبه‌های مختلف می‌پردازد و برخی آداب و رسوم مردم آن دیار به همراه واژه‌های محلی، بازیهای محلی، غذاها و... را معرفی می‌کند.

فهرست مطالب

عنوان	حجم
مقدمه	۹
فصل اول: جغرافیای رستاق	۱۱
فصل دوم: رستاق در تاریخ	۱۷
فصل سوم: اقتصاد جدید و قدیم رستاق	۴۵
فصل چهارم: فرهنگ مردم رستاق	۶۳
نتیجه گیری	۱۵۳
پادداشتها و توضیحات	۱۵۴
فهرست منابع و مآخذ	۱۵۸

مقدمه:

ستایش خدایندی را که بندگان مخلص خود را برای استحکام پایه های نیکی توفیق داد و ایجاد مراکز نیکی و خیرات به آنها الهام فرمود. قواعد کارهای شایسته و نیک و قوانین بخشش و احسان را به دست مومنان برقرار کرد و از راه کوششهای پسندیده آنها نیکیها را در میان مردم رواج داد. از دست آثار آنها جود و کرم خود را در میان خلق منتشر ساخت و در پرتو کارهای نیک آنها، موجودات را تازه نگاهداشت تا در پناه نعمتهای او در آسایش تمام زندگی نمودند و با بخشش بسیار خود دیگران را متأمم ساختند. اینها برگزیده از بین انسانها هستند که به عنایات خدای دانا مخصوص گشتند، زیرا کوشش آنها بر این بود که نجات مردم را برآورده سازند.

درباره فرهنگ و تجلی آن در زندگی گروهی بیشتر تعاریف مختلف به میان آمده است. بعضی آنرا گنجینه دانش انسانها می دانند. گروهی فرهنگ را مجموعه آداب و عادات و رسوم و غیر مدون و غیر مدون به حساب می آورند که انسان در تاریخ حیات خود فراهم آورده و به نسلهای آینده انتقال داده است. ما در این راستا گوشتیدیم تا ضمن تحقیق و پژوهش در فرهنگ و آداب و رسوم دیار خود به جمع آوری و تبیین آن اقدام کردیم و در حد توان وامکان اقدام نماییم. قطعاً تحقیق و بررسی در فرهنگ و آداب و رسوم اقوام و ملت‌ها و معرفی آن به نسلهای جدید اقدامی شایسته و اساسی در جهت تقویت فرهنگ عمومی به حساب می آید.

هدف ما از این کار این بود که ضمن حفظ و نگهداری این آداب قومی، نسبت به انتقال آن به نسل

جوان اقدام نماییم، چرا که شاید با گذشت زمان در خاطره‌ها فراموش شود. بدین امید که قدم‌های بعدی را

برای تکمیل این مجموعه علاقه‌مندان فرهنگ دوست دیارمان بردارند